

22 september 2024

De volmaakte wet die vrijheid brengt.

Jakobus 1

Moeten, moeten, moeten. Veel mensen, ook kerkmensen, brengen het christelijke geloof in verband met geboden en verboden. En is dat niet logisch? Heeft God ons niet tien geboden gegeven? Hoorde je die niet elke zondag in de kerk?

Eigenlijk zijn deze geboden natuurlijk in de eerste plaats voor Israël bedoeld. Israël hoorde ze slechts twee keer per jaar, als de leescyclus van de thora weer langs Exodus 20 of bij Deuteronomium 5 kwam. Bovendien heeft Israël het niet over tien geboden, maar tien wóórden. En in het woord *thora* hoort een Israëliet niet zozeer 'wet', maar 'wéét'. Onderwijs. Dat klinkt toch veel positiever. Uitnodigend.

Israël kreeg deze onderwijs-woorden dan ook toen het werd bevrijd uit Egypte. Ze moesten dus bijdragen aan hun gevoel van vrijheid! Maar - hoe precies verhouden die twee zich tot elkaar: vrijheid en de wet?

Ooit klonk de eerste leugen: "God heeft zeker gezegd dat je van geen enkele boom mag eten?" Daarmee is de twijfel gezaaid. Misschien hebben wij wel een God van Wie je niks mag. Oké, één boom dan. Maar Hij is ook de God van Wie je zomaar tien dingen niet mag! Je zult niet dit en je zult niet dat.

Maar als je nu eens de Heer zou gaan zien als je Bevrijder. Dan ga je heel anders luisteren naar zijn geboden – eh: woorden! *Ik ben de Heer jullie God, die jullie uit Egypte, uit de slavernij heeft bevrijd. En dáárom:*

1. <i>hoef je niet andere goden te vereren</i>	6. <i>hoef je niet te doden</i>
2. <i>hoef je niet een ander beeld van Mij te maken</i>	7. <i>hoef je niet vreemd te gaan</i>
3. <i>hoef je niet meer zomaar mijn Naam te gebruiken</i>	8. <i>hoef je niet te stelen</i>
4. <i>hoef je niet te werken de sabbat</i>	9. <i>hoef je niet vals te getuigen tegen je naaste</i>
5. <i>kun je ontzag hebben voor gezagsdragers</i>	10. <i>hoef je niet te begeren wat van je naaste is</i>

Bij de Heer is het dus niet stomweg moeten. Het is leren welke bevrijdende consequenties zijn bevrijding kan hebben. Vrijheid is niet dat je kunt dóén wat je wilt. Het is dat je kunt láten wat je wilt. Vrijheid is niet dat je altijd en overal op je telefoon kunt kijken. Dat is geen vrijheid, dat is verslaving.

Vrijheid is dat je niemand hoeft te doden. Sterker nog, zegt Jezus, dat je niemand hoeft uit te schelden. Dat kun je laten. Het is dat je niet vreemd hoeft te gaan. De Heer wil je bevrijden van onrust en teleurstellingen en jaloezie en oppervlakkigheid. Wij scheppen op over een vrije markt, maar een vrije markt zou er pas zijn als cacaoboeren uit Afrika zelf de prijs van hun chocolade mogen bepalen en niet wij rijke stinkerds. Vrijheid is dat je niet rijk wilt worden ten koste van iemand anders. Vrijheid is dat je geen seks wilt hebben ten koste van iemand anders. Vrijheid is ruimte ervaren om te (laten) leven. Goeie dingen doen. Niet omdat je dat moet, maar omdat je het wilt.

Gesprekspunten.

1. Wat is jouw gevoel bij een wekelijkse wetslezing in de kerk?
2. a. In welke wereld is men volgens jou het meest gevoelig voor wetten? Rooms Katholiek, gereformeerd of evangelisch?
b. En hoeveel moeten zie je in de wereld van het ongelooft?
c. Hoeveel moeten zit er in je eigen systeem? Hoe ben je zo gekomen en hoe zou je verder willen gaan?
3. Welke van de tien woorden vind je het moeilijkst? Waarom? (Is het een idee om de antwoorden op deze vraag door te spelen naar de Keek-bakker, ter voorbereiding op het vervolg van deze serie?)
4. Welke rol speelt Jezus bij jouw vrijheid?
5. Praat nog eens door over het verschil tussen: doen wat je wilt of laten wat je wilt.